bilimger.kz
Республикалық білім және ғылым порталы
https://bilimger.kz
ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі тіркелген — Куәлік нөмірі:
KZ45VPY00102718
2017

БӨЛІМ: ДЕФЕКТОЛОГИЯ

Балалардың қарым-қатынасын дамытуда ойын терапиясының рөлі

ЖАРИЯЛАНДЫ	СІЛТЕМЕ
19.08.2017	https://bilimger.kz/16495/

АННОТАЦИЯ / АҢДАТПА

Тулегенова Жаннур Булатовна

Адамныңжан дүниесінің дамып жетілуі, әлеуметтік өмірге бейімделіп тіршілік етуі әртүрлі әрекеттермен шынығу барысындақалыптасады. Сондай іс әрекеттің бір саласы – ойын терапиясы әрекеті. Адамныңпсихикалық өмірінің жан-жақтыдамуы белгілі бір әрекетпен айналысуынабайланысты. Адам өз психикасын түрлі амалдарменжарыққашығарады. Ойын терапиясы арқылыадампсихикалық ерекшеліктерін қалыптастырады.

Ойын терапиясының әсіресе балалардыңпсихологиясына тигізетін әсері көп. Ойын терапиясы кезінде балалардыңортаменқарым-қатынасы кеңейіп, танымқабілеті өсіп, мінез-құлқы қалыптасады. Балалар ойын терапиясы ының түрі де, мазмұныда әртүрлі ойын терапиясының барысында көрінеді. Ойын терапиясының саналуандығыбалалардыдостыққа, адамгершілікке, тапқырлыққа, шапшаңдыққабаулиды. Балатабиғатынанқимыл-қозғалысқақұмар. Мысалы: «Баланың істегені білінбес», «Баламенойнамашаршарсың», «Ойнай білмеген, ойлай білмейді» деген қазақтыңмақал-мәтелдерінеқарасақ, балалардың ойын терапиясы ғаасақұмар келетіні ойын терапиясы арқылыбалалардыңсана-сезімі, ақыл-ойы өсіп жетілетіндігі дұрыс көрініс береді. Балалықшақ ойын терапиясынан бөлінбек емес. Ойын терапиясы әр уақытта және әр халықтаболатын бірден-бір балалардың негізгі іс-әрекеті.

Ойын терапиясының қоғамдық-әлеуметтіксипаты, ол аса мол педагогикалықжайттардыталдай отырып, балалар ойын терапиясы ыныңмазмұны, сипатықоғамдық өмірмен байланысты екеніне көз жеткіземіз.

Баланыңпсихикалықдаму үрдісінде ойын терапиясы әрекетінің тағылымдық және тәрбиелік маңызы осы заманғы тәлім-тәрбие психологиясында өзекті мәселе болып

© 2026 Bilimger.kz Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық құқықтар қорғалған.

табылады. Ойын терапиясы әрекетінде баланың денесі мен ақыл-ойыдамып, өзін қоршағанортаныңзаттары мен құбылыстарынтанып біледі. Ойын терапиясы – мектепке дейінгі балалар әрекетінің негізгі түрі, сондықтан ол бала өмірінде қарым-қатынасқа түсудің шешуші шарты болып табылады. Бала өзін қоршағанортаны өмір сүріп отырғанайналасындағызаттар мен құбылыстарды, адамдарарсындағықарым-қатынасты білуі, сезінуі ойын терапиясы негізінде жүзеге асады. Баланыңтаным түсінігі, іс-әрекеті ойын терапиясынанбастауаладыда, болашақ өмірінде жалғасынтабады. Ойын үстінде бала жеке тұлға ретінде дамиды, адамдарменқарым-қатынасты, әрекетті өзі реттеп, ұжымдық ойлаудыңалғашқы тәжірибесін алатындығы дәлелденген.

Ойын терапиясы – бір қарағанда ол қарапайым құбылыс не әрекет іспетті. Ойын терапиясы міндетті түрде ұжымдық әрекет. Ойын терапиясының ережелері ойнаушылардың қисынды ой қабілетініңдамуы, бір-біріне деген силастыққажеттіліктеріменсанасу әр ойын терапиясы шының жеке әрекеттерінен туындайды. Ойын терапиясының бастышарты — жеңіске жету болсада, әр ойын терапиясы шы өз қарсыласының мүмкіндігімен санасып, бір-біріне деген сенімін арттырады.

Қазіргізамандағыжоғарғы білім қоғамныңдамуы үшін шығармашылықақыл-ойдамуындабасты рөл атқарады. Болашақмамандардың әлеуметтік және педагогикалықтұрғыдандаярлауинтегралдыойлауданқұбылыстар мен фактілердіталдау және бақылау, шығармашылықойлаудыңқалыпсызқабылдауынан көрінеді. Балалардыңжай- күйін, ынта-тілігін, дербес ерекшеліктерін ескере отырып, жасмамандардыдаярлаудыңсапасынарттыруда білім. Ғылым және практиканыңөзарабайланысқан, қалыптасыпқалған көптеген қарама-қайшылықтарын шешуге тура келеді. Осындайқарама-қайшылықтарпсихологиялық-педагогикалықғылымдардың әрі қарайдаму нәтижесінде, алынғанқатарлытәжірбелердіжинақтау, жаңа технологияны енгізу арқылы шешіледі. Осындай өте қызықты, алдынан үміт күттіретін оқыту әдісіне ойын терапиясы арқылы оқыту жатады.

Ойын терапиясы мектепке дейінгі психикалық дамуы тежелген балалар үшін қызықты шаруабола отырып, сонымен бірге оларды тәрбиелеу мен дамытудыңасамаңыздықұрамы болып табылады. Бірақ ол ұйымдастырылатын және басқарылатынпедагогикалық үрдіске еңгізілгендеғанасондайқұрамғаайналады.

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі
© 2026 **Bilimger.kz Ақпараттық-танымдық білім порталы**. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.